

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії,
ректор Національного транспортного
університету

професор М.Ф. Дмитриченко

« _____ » _____ 2021 р.

ПРОГРАМА
вступного іспиту з мови навчання для вступу іноземців
на навчання для здобуття ступеня бакалавра

Київ 2021

Програму вступного іспиту з мови навчання розроблено комісією для проведення вступного іспиту з мови навчання для вступу іноземців на навчання для здобуття ступенів бакалавра та магістра.

Голова комісії
для проведення вступного іспиту
канд. філол. наук, доцент

Н.Ю. Зозуля

Схвалено на засіданні Науково-методичної ради Національного транспортного університету 25 березня 2021 року, протокол № 29.

Голова Науково-методичної ради,
професор

М.О. Білякович

ЗМІСТ

Загальні положення.....	4
Вступ.....	4
Мета і завдання вступного іспиту.....	4
Вимоги до підготовленості вступників.....	5
Форма проведення та загальна характеристика основних складових вступного іспиту.....	5
Основні граматичні теми.....	6
Теми для творчого завдання.....	7
Критерії оцінювання за результатами вступного іспиту.....	9
Додаток 1. Зразок білета вступного іспиту.....	11

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступ

Програму вступного іспиту з мови навчання (української мови) для іноземців, які вступають на навчання для здобуття ступеня бакалавра на підставі академічних прав, що надаються документом про здобутий ступінь (рівень) освіти в країні його походження, еквівалентний повній загальній середній освіті або освітньо-кваліфікаційному рівню молодшого спеціаліста, освітньому ступеню молодшого бакалавра, розроблено на основі Загальноосвітнього стандарту з української мови як іноземної (рівні: A1, A2; B1, B2; C1) та Комплексу програм з української мови як іноземної, рекомендованого Міністерством освіти і науки України (наказ МОНУ від 24.06.2014 р. № 750 «Про надання навчальній літературі грифів Міністерства освіти і науки України»), системи «Загальноєвропейських компетенцій володіння іноземною мовою» (Common European Framework of Reference for Language Learning and Testing, також відомої як CEFR), розробленої Комісією Ради Європи з мовних питань.

Програму вступного іспиту складено з урахуванням вимог до рівня володіння основними видами мовленнєвої діяльності, які обумовлені комунікативними, освітніми та пізнавальними потребами студентів-іноземців перших курсів і визначають компетенції вступників-іноземців у різних рівнях опанування української мови як нерідної мови подальшого навчання, дозволяють перевірити рівень знань, практичних навичок та вмінь, достатніх для ефективного навчання на першому курсі, а також рівень сформованості іншомовно-мовленнєвої комунікативної компетенції.

Мета і завдання вступного іспиту

Метою вступного іспиту є оцінювання мовної підготовленості вступника до здобуття вищої освіти, що має відобразитися у відповідних здатностях:

- можливість здійснювати навчальну діяльність та спілкуватися у навчально-професійному і соціально-культурному середовищі;
- користування писемним мовленням у межах побутового спілкування та загальної наукової тематики.

Завданнями вступного іспиту є:

- виявити здатність вступника реалізовувати знання основ лексичного, граматичного, синтаксичного строю української мови на рівні B1;
- перевірити навички пошуку та опрацювання інформації, насамперед побутової та професійно-орієнтованої;
- виявити рівень готовності вступника до виконання завдань різного ступеня складності українською мовою.

Вимоги до підготовленості вступників

Вступники мають володіти українською мовою як іноземною на рівні В1 (достатній рівень володіння мовою, здатність використовувати знання в простих ситуаціях і в професійному спілкуванні), який рекомендований для всіх іноземних громадян, осіб без громадянства та осіб, для яких українська мова не є рідною (першою), щоб розпочати навчання в університетах України.

Вступники повинні:

знати:

- основи лексичного, граматичного, синтаксичного строю української мови на рівні В1;

- зміст мовних понять і термінів;

уміти:

- визначати істотні ознаки мовних явищ;
- використовувати здобуті знання для аналізу життєвих явищ;
- відрізняти випадки правильного використання мовних засобів від помилкових;
- аналізувати текст: його зміст, структуру й призначення;
- розуміти значення та особливості функціонування мовних одиниць;
- створювати власні висловлювання з певною комунікативною метою;
- послідовно викладати думки, факти, судження в межах писемного мовлення різної тематики.

Форма проведення та загальна характеристика основних складових вступного іспиту

Вступний іспит з мови навчання (з української мови) для іноземців, які вступають на навчання для здобуття ступеня бакалавра, проводиться у письмовій формі з використанням тестових технологій.

Користування довідковою та допоміжною літературою не передбачено.

Білет вступного іспиту містить завдання трьох видів, різних за змістом, складністю та формою подання відповіді: лексико-граматичне завдання; завдання з читання і розуміння тексту; творче завдання на визначену тему.

1. Перше завдання – завдання з визначення рівня володіння граматичною компетенцією – полягає у перевірці знання прийменниково-відмінкової системи та уміння застосовувати граматичні та лексичні засоби.

Завдання складається з двадцяти запитань на основі лексики побутової та навчальної сфери і передбачає вибір правильної відповіді із запропонованих варіантів. Для кожного запитання пропонуються чотири варіанти відповіді, лише один з яких правильний.

Правильний на думку вступника варіант позначається у відповідній клітинці бланка відповідей відміткою «+».

2. Друге завдання – завдання з читання і розуміння тексту – складається з адаптованого тексту соціально-культурного, суспільно-політичного, науково-популярного або наукового (за загальноосвітніми дисциплінами) спрямування, складеного з мовного матеріалу, що є універсальним (загальнонавчаним) для всіх згаданих комунікативних сфер, та запитань за змістом тексту з метою виявлення розуміння прочитаного та перевірки умінь письмово висловлювати власну думку.

Об'єктивними показниками задовільного рівня володіння навичками і вміннями читання є повнота і точність розуміння змісту тексту. Для визначення рівня сформованих навичок і умінь читання пропонуються тексти обсягом до 400 слів; кількість незнайомих слів до 5 %.

3. Третє завдання – написання твору на визначену тему. Написання твору повинно базуватися на міркуваннях аналітико-синтетичного характеру з демонстрацією грамотного писемного мовлення, системного мислення та авторської точки зору. Текст має бути логічно організованим та містити висновки. Обсяг письмового повідомлення – не менше 100 слів.

Необхідно продемонструвати вміння складати монологічне висловлювання на задану тему.

Відповіді на завдання вступник наводить на бланку відповіді.

На виконання завдань відведено 90 хвилин.

ОСНОВНІ ГРАМАТИЧНІ ТЕМИ

МОРФОЛОГІЯ

1. Іменники. Нормативне вживання форм роду іменників. Нормативне вживання форм числа іменників. Відмінкові форми іменників. Відмінки в українській мові.

2. Займенники. Відмінювання та правопис займенників. Розряди займенників за значенням. Стилiстичні особливості вживання займенників.

3. Прикметники. Розряди прикметників за значенням. Відмінювання прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників.

4. Дієслова. Чергування голосних в основах форм дієслів. Система дієслівних форм. Дієвідмінювання. Типові порушення вживання дієслівних форм. Форми недоконаного і доконаного виду. Способи дієслова:

- а) вираження дії, що відбувалася раніше;
- б) вираження дії, що відбуватиметься;
- в) вираження результативної дії;
- г) вираження минулої та майбутньої результативних дій;
- д) вираження прохання, побажання, наказу;
- е) вираження напрямку руху.

5. Числівники. Відмінювання числівників. Розряди числівників.

6. Прислівники. Предикативні прислівники в обмежених структурах. Питальні прислівники. Прислівники часу, місця та способу дії.

7. Дієприкметники. Творення дієприкметників. Активні й пасивні дієприкметники.

8. Дієприслівники. Творення дієприслівників.

9. Прийменники, сполучники, частки, їх правопис.

СИНТАКСИС

1. Просте речення. Головні члени речення (підмет, присудок). Другорядні члени речення (додаток, означення, обставина). Звертання. Вставні слова, словосполучення й речення. Речення розповідне, спонукальне і питальне. Окличні речення.

2. Складне речення. Складносурядне речення. Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні.

Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами:

1) складнопідрядні речення з послідовною підрядністю;

2) складнопідрядні речення з однорідною підрядністю;

3) складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю.

3. Безсполучникове складне речення. Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами реченнями: 1) з однорідними частинами-реченнями (рівноправними); 2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною). Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

4. Пряма і непряма мова. Сполучники та сполучні слова у прямій і непрямій мові.

ЛЕКСИКА

Лексичний мінімум базового рівня складає 2300 одиниць. Він забезпечує спілкування в межах тематичного та інтенціонального мінімумів зазначеного рівня. Основний склад активного словникового запасу обслуговує повсякденну та соціально-культурну сферу спілкування.

ТЕМИ ДЛЯ ТВОРЧОГО ЗАВДАННЯ

I. Біографія	Розповідь про себе. Офіційна автобіографія. Розповідь про друга, знайомого, родича.
--------------	---

II. Сім'я	Ваша сім'я. Сімейні свята. День народження.
III. Навчання, робота.	Заклад освіти, у якому ви навчалися. Ваш робочий день.
IV. Ваші інтереси.	Вільний час. Ваш найкращий друг. Ваше хобі.
V. Місто	Загальна характеристика вашого міста. Орієнтація в місті Києві.
VI. Ваша країна.	Природа та економіка рідної країни сьогодні. Пори року. Погода.
VII. Ваше знайомство з Україною.	Київ – столиця України. Україна та українці сьогодні.
VIII. Звичаї та традиції різних народів	Цікаві звичаї та традиції народу Вашої країни. Звичаї і традиції українського народу.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії,
ректор Національного транспортного
університету

професор М.Ф. Дмитриченко

« _____ » _____ 2021 р.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

**за результатами вступного іспиту з мови навчання для вступу іноземців
на навчання для здобуття ступеня бакалавра**

Структура підсумкового бала

Оцінка вступного іспиту, проведеного в письмовій формі (за шкалою від 100 до 200 балів), складається з суми балів, виставлених комісією для проведення вступного іспиту за відповіді вступника на кожне з трьох запропонованих йому завдань.

Підсумковий бал визначають в такому порядку:

1) виставляють бали за відповіді на кожне запропоноване лексико-граматичне запитання і за виконання кожного запропонованого завдання з визначення рівня мовної підготовки (завдання для читання та творче завдання).

Відповідь на кожне запитання/завдання оцінюють виходячи з наведених нижче критеріїв оцінювання відповідей.

2) розраховують підсумковий бал за формулою:

$$O = 100 + \sum_{i=1}^{22} B_i$$

де B_i – кількість балів за відповідь на i -е лексико-граматичне запитання або завдання з визначення рівня мовної підготовки.

Критерії оцінювання відповідей на запитання/завдання

1) Лексико-граматичне завдання:

1 бал за відповідь на кожне з двадцяти запитань, якщо вступник вказав правильний варіант відповіді з чотирьох запропонованих;

0 балів, якщо вступник вказав неправильний варіант відповіді або вказав більше одного варіанту відповіді або не вказав жодного варіанту відповіді.

2) Завдання з визначення рівня мовної підготовки (кожне завдання оцінюється балами від 0 до 40):

2.1. Завдання з читання і розуміння тексту:

31–40 балів, якщо вступник повністю зрозумів текст з країнознавчої або суспільно-політичної тематики, розгорнуто і повно відповідає на запитання;

16–30 балів, якщо вступник не зрозумів окремих деталей тексту, які не впливають на весь текст у цілому, конкретно відповідав на запитання, у цілому продемонстрував знання в обсязі, достатньому для засвоєння навчального матеріалу при отриманні вищої освіти;

1–15 балів, якщо вступник зрозумів лише загальний зміст тексту, надав неповну відповідь більш ніж на 50 % запитань, його відповіді вказують на наявність суттєвих прогалин у знаннях і недостатність умінь і навичок у писемному мовленні та читанні;

0 балів, якщо вступник не зрозумів текст, надав неправильну відповідь більш ніж на 50 % запитань по тексту, неадекватно поводить себе в типових мовних ситуаціях, демонструє відсутність навичок українського мовлення;

2.2. Написання твору на визначену тему:

31–40 балів, якщо тему розкрито повністю, описано логічно і взаємопов'язано, наявний висновок;

16–30 балів, якщо відсутня логіка викладу або висновок;

1–15 балів, якщо тему розкрито недостатньо повно, зустрічаються слова, що використовуються помилково;

0 балів, якщо тему не розкрито, рівень використання лексичних та граматичних конструкцій недостатній.

Загальна оцінка вступного іспиту від 100 до 119 балів вважається незадовільною.

Голова комісії
для проведення вступного іспиту
канд. філол. наук, доцент

Н.Ю. Зозуля

ДОДАТОК 1

ЗРАЗОК БІЛЕТА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МОВА НАВЧАННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної
комісіїГолова комісії
для проведення вступного
іспиту

Білет №

1. Виберіть слово (словосполучення) для заповнення пропуску в реченні.

	А	Б	В	Г
1. Мій друг студент. Він ... в університеті.	навчається	вчить	вивчає	навчає
2. Вчора я ... зі своєю подругою.	порадила	показала	розповіла	розмовляла
3. Я дуже хочу поїхати до Іспанії, тому що ... там не був.	де	нікуди	ніколи	куди
4. У них мало ..., але інколи вони їздять відпочивати до Дніпра.	вільний час	вільного часу	у вільний час	про вільний час
5. Ми не розуміємо, ... гуртожиток знаходиться на цій вулиці.	чия	чий	чиє	чиї
6. Кияни люблять метро, ... це найзручніший вид транспорту.	як	що	тому що	якщо
7. Будь ласка, ... свою країну на мапі та розкажіть про неї.	покажіть	скажіть	поясніть	розкажіть
8. Я зробив фотографії та ... їх подрузі електронною поштою.	надіслав	отримав	дав	взяв

9. Микита – мій друг. Я почав дружити ... ще в університеті.	з ним	про нього	у нього	йому
10. Одного дня професор спитав ..., чому вона вступила до цього університету.	дівчина	дівчині	дівчини	дівчину
11. Я зустрівся в університеті з ...	другом	друг	друга	друзі
12. Студент ... нові слова за 5 хвилин.	вивчив	вчив	буде вчити	вивчити
13. Мій брат вчора ... мамі квіти	подарує	дарувати	подарував	дарує
14. Вчора я познайомився з дівчиною. ... мені дуже сподобалася.	Вона	Він	Воно	Вони
15. Люди аплодували ...	відомому артисту	відомий артист	відомим артистом	відомого артиста
16. Я ... солодкі фрукти.	любити	люблять	люблю	любить
17. Вони довго могли говорити ...	про музику	музика	музикою	з музикою
18. Вони вільно володіють...	іноземною мовою	на іноземній мові	іноземна мова	іноземну мову
19. Учень запізнився ... з іноземної мови.	на урок	урок	уроки	з уроками
20. Я читаю ...	цікавою книгою	цікава книга	цікаву книгу	цікавою книгою

2. Прочитайте текст, дайте письмово відповіді на запитання до тексту.

МАТЕМАТИКА ЯК НАУКА

Числові розрахунки використовуються в усіх сферах діяльності інженерів різних спеціальностей: фізиків, хіміків та ін. Розвиток науки і техніки обумовлює необхідність застосовувати все більш складні закони, вирішувати все більш складні завдання, робити все більш складні підрахунки. Усі розрахунки засновані на математиці.

Математика – це наука, яка має своїм об'єктом просторові форми і кількісні відношення реального світу, числові і геометричні співвідношення в усіх їх проявах. Інакше кажучи, вона вивчає не матеріальні предмети, але й

методи дослідження та структурні властивості об'єкта дослідження. Математика є значним розділом в загальній сумі людських знань і обслуговує найрізноманітніші галузі науки й практичної діяльності.

В історії математики можна виділити два основні періоди – період елементарної і період сучасної (вищої) математики. Початком сучасної математики вважають XVII століття – століття появи математичного аналізу.

Однією з відмітних рис вищої математики є універсальність її методів. Розглянемо, наприклад, завдання про обчислення об'ємів тіл. Елементарна математика дає формули для обчислення об'ємів тіл. Вона дає формули для обчислення об'ємів призми, піраміди, конуса, циліндра, кулі і деяких інших простих тіл. Для виведення цих формул було потрібне окреме міркування, іноді досить складне. У вищій математиці даються єдині формули для об'єму будь-якого тіла, для довжини будь-якої лінії, площі будь-якої поверхні тощо.

Іншою відмітною рисою вищої математики є систематичний розгляд змінних величин. Елементарна математика була переважно математикою постійних величин. Математичний аналіз, зокрема диференціальне числення, надав можливості для наукового опису змінних величин, залежності одних величин від зміни інших, руху в широкому розумінні цього слова.

Третьою характерною рисою вищої математики є тісний взаємозв'язок різних розділів і поєднання обчислювальних, аналітичних та геометричних методів. На основі методу координат геометричні завдання зводяться до розв'язання рівнянь алгебри, графіки застосовуються для ілюстрації залежності між змінними величинами, аналітичні методи інтегрального числення – для обчислення площ і об'ємів тощо.

Запитання

1. Чому потрібно застосовувати все більш складні закони, вирішувати все більш складні завдання, робити все більш складні підрахунки?
2. На чому засновані всі розрахунки?
3. Що вивчає математика?
4. Скільки періодів розрізняють в історії математики? Які це періоди?
5. З чим пов'язують початок сучасної математики?
6. Які основні риси вищої математики ви знаєте?

3. Напишіть твір на тему «Київ – столиця України».

Схвалено на засіданні Науково-методичної ради Національного транспортного університету 25 березня 2021 року, протокол № 29.